

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/68/2013
Identifikačné číslo spisu: 7012200222
Dátum vydania rozhodnutia: 17.12.2013
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Baricová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2013:7012200222.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Advokátskej kancelárie JUDr. Peter Kerecman, s. r. o., so sídlom Rázusova 1, Košice, IČO: 36 588 725, proti žalovanému Centru právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 865/2010, ev. č. 583/12 z 20. februára 2012, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/24/2012-76 z 25. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/24/2012-76 z 25. októbra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) v konaní o žalobe žalobkyne na preskúmanie a zrušenie rozhodnutia žalovaného z 20. februára 2012 č. 865/2010 ev. č. 583/12, ktorým žalovaný podľa § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o právnej pomoci“) a §§ 14a až 14c vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) rozhodol o odmene advokáta, prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) konanie „do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o návrhu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. marca 2013 doručenom Ústavnému súdu Slovenskej republiky dňa 22. apríla 2013, zaevidovaného pod sp. zn. Rvp 14625/2“ (správne malo byť sp. zn. Rvp 14625/2013).

Krajský súd tak rozhodol po tom, čo v priebehu preskúmacieho konania zistil, že na Ústavnom súde Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) pod sp. zn. Rvp 14625/2013 prebieha konanie o návrhu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) pod sp. zn. 1So/43/2012, predmetom ktorého je návrh na zrušenie ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o právnej pomoci, ustanovenia § 30, §149 ods. 2 a § 372t OSP a §§ 14a až 14c vyhlášky č. 655/2004 Z. z..

Citujúc z návrhu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1So/43/2012 z 12. marca 2013

krajský súd bez bližšieho odôvodnenia dospel k záveru, že prebiehajúce konanie na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 14625/2013 môže mať rozhodujúci význam pre rozhodnutie súdu. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že rozhodnutie krajského súdu vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci, žiadajúc, aby krajský súd podľa § 210a OSP napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že konanie neprerušuje, a ak tomuto odvolaniu sám nemieni vyhovieť, aby vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a aby tento napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil a ďalšie konanie alebo zmenil tak, že konanie neprerušuje.

Poukazujúc na článok 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) ako aj § 41a a § 41b ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 38/1993 Z. z.“) a § 250i a nasl. OSP namietala, že aj v prípade, ak by ústavný súd v konaní sp. zn. Rvp 14625/2013 vyslovil nesúlad označených ustanovení právnych predpisov s ústavou, nemalo by takéto rozhodnutie žiadny vplyv na žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, pretože účinky takéhoto rozhodnutia ústavného súdu nesmerujú do minulosti a správny súd nemôže vziať pri rozhodovaní do úvahy zmeny právnej úpravy, ktoré nastali po vydaní napadnutého rozhodnutia. Taktiež poukázala na skutkovú odlišnosť danej veci a vo veci vedenej pred najvyšším súdom sp. zn. ISo/43/2012 s tým, že ak mal krajský súd pochybnosť o súlade ustanovení právnych predpisov, ktoré je povinný v danej veci aplikovať, mohol by postupovať podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP, t. j. konanie vo veci prerušiť a sám podať návrh na začatie príslušného konania pred ústavným súdom.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) po predložení veci krajským súdom preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie je plne dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu vyplynulo, že žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 05. marca 2012 na Krajskom súde v Košiciach domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 20. februára 2012 č. 865/2010 ev. č. 583/12, ktorým žalovaný zmenil rozhodnutie Centra právnej pomoci z 30. decembra 2011 č. 856/201 ev. č. 58/2012 o priznaní trov právneho zastúpenia advokátovi JUDr. Petrovi Kerecmanovi za zastupovanie účastníkov konania H. a Q. v sume 388,76 eura, tak, že predmetné trovy priznal Advokátskej kancelárii JUDr. Peter Kerecman, s. r. o., so sídlom Rázusova 1, Košice, a vo zvyšnej časti prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

V správnej žalobe proti tomuto rozhodnutiu žalobkyňa namietala nesprávne právne posúdenie veci zo strany orgánu verejnej správy dôvodiac tým, že pri vyčíslení trov právneho zastúpenia vychádzali z nesprávnych ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (§§ 14a až 14c), avšak mal vychádzať z ustanovení §§ 9 až 14 citovanej vyhlášky, nakoľko advokát v civilnom súdnom konaní nebol ustanovený Centrom právnej pomoci, ale súdom podľa § 30 OSP, navyše pred 01. januárom 2010, v dôsledku čoho žalovaný posúdil vec podľa ustanovení, ktoré sa na ňu nevzťahujú. Taktiež namietala nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 149 ods. 2 OSP s ohľadom na jeho zmenu zákonom č. 495/2009 Z. z. a tiež poukazovala na porušenie svojich ústavných práv.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa článku 125 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlady, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. b/ a c/, aj s inými zákonmi, a ak ide o predpisy uvedené v odseku 1 písm. d/, aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. Ak tak neurobia, také predpisy, ich časti alebo ustanovenia strácajú platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Podľa § 41a ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov.

Právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať (§ 41b ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.).

Vychádzajúc zo spisového materiálu, citovaného ustanovenia článku 125 ods. 3 ústavy a citovaných zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nebol daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Najvyšší súd nemá za to, že by krajský súd ako správny súd prvého stupňa nebol oprávnený riešiť otázku zákonnosti rozhodnutia žalovaného, nakoľko bez ohľadu na to, ako pred ústavným súdom skončí konanie sp. zn. Rvp 14625/2013 o návrhu najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1So/43/2012, a to nielen vzhľadom k citovaným ustanoveniam článku 125 ods. 3 ústavy a § 250i ods. 1 veta prvá OSP, ale aj vzhľadom na príslušné prechodné ustanovenia (§ 25a zákona o poskytnutí právnej pomoci a §§ 20b a 20c vyhlášky č. 655/2004 Z. z.).

Advokátovi totiž zásadne patrí odmena za úkony právnej služby, ktoré boli vykonané za účinnosti doterajších predpisov, t. j. predpisov účinných pred 01. júnom 2010, resp. 01. júlom 2013, pričom ako správne uvádza v odvolaní i žalobkyňa, správny súd nemôže vziať pri rozhodovaní do úvahy zmeny právnej úpravy, ktoré nastali po vydaní napadnutého rozhodnutia.

Taktiež treba vytknúť krajskému súdu, že iba formalisticky prevzal do svojho rozhodnutia časť obsahu návrhu, ktorý podal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1So/43/2012 na Ústavný súd Slovenskej republiky, a s dôvodmi, ktoré jeho samotného viedli k prerušeniu konania, sa nie dostatočne, jasne a zrozumiteľne vysporiadal, keď náležite nezdôvodnil, aký konkrétny rozhodujúci význam bude mať rozhodnutie ústavného súdu vo veci sp. zn. Rvp 14625/2013 na prebiehajúce súdne konanie o veci sp. zn. 7S/24/012.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 OSP zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, v ktorom krajský súd vec riadne meritórne prejedná a o nej rozhodne.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.